



فضیلت ماه رجب

نسیم ماه رجب در فضای شهر می پیچد و بار دیگر ماه بزرگ خدا، نویدبخش فصل جدیدی از بندگی در درگاه عبودیت است، مؤمنان و عارفان که مدت ها برای این ماه لحظه شماری می کردند اکنون مشتاقانه برای ورود به این ماه لحظه شماری می کنند، چرا که ماه رجب «ماه أَصَب» است و رحمت خدا در این ماه بر امت فرو می ریزد.

در اهمیت این ماه همین بس که پیامبر اکرم (ص) فرمودند: «ماه رجب ماه بزرگ خداست و ماهی که حرمت و فضیلت به آن نمی رسد و جنگیدن با کافران در این ماه حرام است و رجب ماه خداست و شعبان ماه من است و ماه رمضان ماه امت من است کسی که یک روز از ماه رجب را روزه بگیرد، موجب خشنودی خدای بزرگ می شود و غضب الهی از او دور می شود و دری از درهای جهنم بر روی او بسته شود».

امام موسی کاظم (ع) در روایتی در باب اهمیت ماه رجب المرجب فرمود: «هر کس یک روز از ماه رجب را روزه بگیرد، آتش جهنم یک سال، از او دور شود و هر کس سه روز از آن را روزه بگیرد، بهشت بر او واجب می شود»، همچنین فرمود: «رجب نام نهری است در بهشت که از شیر سفیدتر و از عسل شیرین تر است، هر کس یک روز از رجب را روزه بگیرد، البته از آن نهر بیاشامد».

برخه اعمال شب اول ماه رجب

از رسول خدا (ص) نقل شده است که به هنگام رؤیت هلال ماه رجب، این دعا را می خواند: «اللَّهُمَّ أَهْلُهُ عَلَيْنَا بِالْأَمْنِ وَالْإِيمَانِ وَالسَّلَامَةِ وَالْإِسْلَامِ رَبِّي وَرَبُّكَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ»؛ خدایا این ماه را بر ما به امنیت و ایمان و سلامت و دین اسلام نوکن، پروردگار من و پروردگار تو (ای ماه) خدای عزوجل است و همچنین از آن حضرت نقل شده است که وقتی هلال ماه رجب را می دید، می فرمود: «اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي رَجَبٍ وَشَعْبَانَ، وَبَلِّغْنَا شَهْرَ رَمَضَانَ، وَأَعِنَّا عَلَى الصِّيَامِ وَالْقِيَامِ، وَحَفِظِ اللِّسَانَ، وَغَضِّ الْبَصَرِ، وَلَا تَجْعَلْ حَظَّنَا مِنْهُ الْجُوعَ وَالْعَطَشَ»؛ «خدایا برکت ده بر ما در ماه رجب و شعبان و ما را به ماه رمضان برسان و کمکمان ده برای گرفتن روزه و شب زنده داری و نگهداری زبان و پوشیدن چشم و بهره ما را از آن ماه تنها گرسنگی و تشنگی قرار مده».

غسل کردن: سید بن طاووس می گوید در کتب «عبادات» روایتی از رسول خدا (ص) یافتیم که آن حضرت فرمود: هر کس ماه رجب را درک کند و در اول، وسط و آخر آن، غسل کند همانند روزی که از مادر متولد شده، از گناهان خارج شود (و پاک شود).

زیارت امام حسین (ع) در این شب فضیلت بسیار دارد.

شب زنده داری اول ماه رجب: شیخ طوسی در «مصباح المتجهّد» از امام صادق (ع) از جدش از امیرمؤمنان علی (ع) نقل کرده است که آن حضرت دوست داشت که در چهار شب از شب های سال، فارغ از هر چیزی، به عبادت بپردازد شب اول ماه رجب، شب نیمه شعبان، شب عید فطر و شب عید قربان، در حدیثی دیگر، از امام صادق (ع) نقل شده است که «تا می توانی بر احیای شب های عید فطر، عید قربان و... شب اول رجب مراقبت کن».

برای انجام اعمال کامل تر به مفاتیح الجنان مراجعه شود.

برخه اعمال روز اول رجب

۱- روزه: روایت شده که حضرت نوح (ع) در این روز به کشتی سوار شد و به کسانی که همراه او بودند امر فرمود روزه بگیرند که هر کس این روز را روزه بگیرد، آتش جهنم یک سال از او دور شود.

۲- غسل

۳- زیارت امام حسین (ع): از امام جعفر صادق (ع) روایت شده است که هر کس امام حسین (ع) را در روز اول رجب زیارت کند، خداوند او را بیامرزد. برای انجام اعمال کامل تر به مفاتیح الجنان مراجعه شود.

این اعمال که مخصوص روز معینی نیست، بلکه در تمام ماه انجام می‌شود، بسیار است؛ از جمله:

در تمام ماه رجب، این دعا را بخواند: «يَا مَنْ يَمْلِكُ حَوَائِجَ السَّائِلِينَ، وَيَعْلَمُ ضَمِيرَ الصَّامِتِينَ، لِكُلِّ مَسْئَلَةٍ، مِنْكَ سَمْعٌ حَاضِرٌ وَجَوَابٌ عَتِيدٌ، اللَّهُمَّ وَمَوَاعِيدِكَ الصَّادِقَةَ وَأَيَادِيكَ الْفَاضِلَةَ، وَرَحْمَتِكَ الْوَاسِعَةَ فَاسْئَلُكَ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدَ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تَقْضِيَ حَوَائِجِي لِلدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ».

همچنین رسول خدا(ص) فرمودند: هر کس در ماه رجب صد مرتبه بگوید «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، وَحَدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ» و در پایان صدقه‌ای بدهد، خداوند کارش را به رحمت و مغفرت پایان دهد و هر کس ۴۰۰ مرتبه آن را بگوید فضیلت شهیدان را دارد، همچنین ایشان فرمود: «کسی که در ماه رجب هزار مرتبه «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» بگوید، خداوند برای او حسنات فراوانی می‌نویسد».

در روایتی آمده است: «هر کس در ماه رجب، در وقت صبح، ۷۰ مرتبه و شبانگاه نیز ۷۰ مرتبه بگوید «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ» و پس از آن، دست‌ها را بلند کند و بگوید «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَتُبْ عَلَيَّ» اگر در همان ماه رجب بمیرد، خداوند از او راضی خواهد بود».

در طول این ماه هزار مرتبه بگوید «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ مِنْ جَمِيعِ الذُّنُوبِ وَالْآثَامِ» تا خداوند رحمان وی را بیامرزد. سید بن طاووس در «اقبال» فضیلت فراوانی برای خواندن سوره «توحید» در ماه رجب نقل کرده است. از جمله از رسول خدا(ص) روایت کرده است که هر کس با نیت پاک در ماه رجب، ۱۰ هزار مرتبه سوره «توحید» را بخواند، وارد عرصه قیامت شود در حالی که از گناه پاک باشد مانند روزی که از مادر متولد شده است و ۷۰ فرشته به استقبال او می‌آیند و به وی بشارت بهشت را می‌دهند، همچنین آن حضرت برای هزار بار خواندن سوره «توحید» در این ماه و حتی صد بار نیز پاداش زیادی ذکر کرد.

خواندن دعای «يَا مَنْ أَرْجُوهُ لِكُلِّ خَيْرٍ» سید بن طاووس روایت کرده از محمد بن ذکوان که معروف به سجاد است. برای آنکه آنقدر سجده کرد و گریست در سجود که نابینا شد گفت عرض کردم به حضرت صادق(ع) علیه السلام فدای تو شوم این ماه رجب است تعلیم بنما مرا دعائی در آن که حق تعالی مرابه آن نفع بخشد حضرت فرمود «بِاسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ بگو در هر روز از رجب در صبح و شام و در عقب نمازهای روز و شب يَا مَنْ أَرْجُوهُ لِكُلِّ خَيْرٍ...».

برای انجام اعمال کامل تر به مفاتیح الجنان مراجعه شود.

لیله الرغائب

اولین شب جمعه ماه رجب را «لیله الرغائب» نامند. در این شب ملائک بر زمین نزول می‌کنند. برای این شب عملی از رسول خدا(ص) ذکر شده است که فضیلت بسیاری دارد و بدین قرار است:

روز پنجشنبه اول ماه روزه گرفته شود. چون شب جمعه شد؛ ما بین نماز مغرب و عشاء دوازده رکعت نماز اقامه شود که هر دو رکعت به یک سلام ختم می‌شود و در هر رکعت یک مرتبه سوره حمد، سه مرتبه سوره قدر، دوازده مرتبه سوره توحید خوانده شود. و چون دوازده رکعت به اتمام رسید، هفتاد بار ذکر «اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ وَعَلَى آلِهِ» گفته شود. پس از آن در سجده هفتاد بار ذکر «سُبُّوحٌ قُدُّوسٌ رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ» گفته شود. پس از سر برداشتن از سجده، هفتاد بار ذکر «رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَتَجَاوَزْ عَمَّا تَعْلَمُ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيُّ الْأَعْظَمُ» گفته شود. در اینجا می‌توان حاجت خود را از خدای متعال درخواست نمود. ان شاء الله به استجابت می‌رسد.

پیامبر اکرم(ص) در فضیلت این نماز می‌فرماید: «کسی که این نماز را بخواند، شب اول قبرش خدای متعال ثواب این نماز را با زیباترین صورت و با روی گشاده و درخشان و با زبان فصیح به سویش می‌فرستد». پس به آن فرد می‌گوید: «ای حبیب من، بشارت بر تو باد که از هر شدت و سختی نجات یافتی». میت می‌پرسد: «تو کیستی؟» به خدا سوگند که من صورتی زیباتر از تو ندیده‌ام و کلامی شیرین تر از کلام تو نشنیده‌ام و بویی، بهتر از بوی تو نبوده‌ام».